

**УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО**

**С Т А Н О В И Щ Е**

От: Проф. д-р Димитър Панайотов Димитров;  
Ръководител на катедра „Национална и регионална сигурност” и  
Ректор на Университет за национално и световно стопанство - София

*Област на висшето образование Социални, стопански и правни науки, Професионално направление Икономика, Научна специалност "Икономика и управление" (Отбрана и сигурност)*

Относно:

за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Индустрия) в УНСС.

**Основание** за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1582/15.07.2020 г. на Зам. Ректора на УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Димитър Кирилов Белелиев**

Тема на дисертационния труд: **„ОЦЕНКА НА ЕНЕРГИЙНАТА СИГУРНОСТ В БЪЛГАРИЯ“**

Научен ръководител: **ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ ЩЕРЕВ**

**1. Информация за дисертанта**

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Индуриален бизнес“* към *Бизнес факултет* на УНСС по *научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление“* (индустрия) съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 377/21.02.2018 г. Обучението е осъществено в докторантура на самостоятелна подготовка срещу заплащане през периода 2018-2020 г.

Г-н Белелиев е завършил Техническият университет – София, има магистратура по „Енергиен Бизнес“ от УНСС. Занимава се активно с бизнес, свързан с темата на дисертацията. Владее английски и руски език. Има много добри компютърни умения.

## **2. Обща характеристика на представения дисертационен труд** *Структура, обем*

Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита от катедра „Индуриален бизнес“ при Университета за национално и световно стопанство (УНСС) – София. Авторът е докторант на самостоятелна подготовка към същата катедра. Изследванията и разработката са извършени в УНСС – София.

Дисертационният труд е с обем от 173 страници, от които 157 страници основен текст и се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък на използвана литература, приложения. В текста има 45 таблици и 46 фигури и схеми. Използваните литературни източници са 103 на български, руски и английски език. Публикациите по темата на дисертацията са 11 на брой.

*Оценка за: актуалност на темата; целта; задачите; обекта; предмета; основната теза на дисертационния труд*

Темата е актуална, рецензентът изразява съгласие с формулираните обект, предмет, цел и задачи на дисертационния труд.

Изследователският интерес на докторанта е насочен към енергийната сигурност или по-точно към сигурността на доставките, свързани с осигуряването на енергийния баланс. Разглежда се енергийната сигурност в контекста на националната сигурност и се търси решение на въпроса за оценката на енергийната сигурност. Темата е актуална, слабо разработена в световен мащаб и е интересна от изследователска гледна точка.

Целта на дисертационния труд е да се разработи и предложи подходящ модел за оценка на енергийната сигурност на България, като се използва и адаптира чуждия опит и съществуващите изследвания.

Това изисква систематизация на основни подходи и методи за оценка, както и оценка на различни фактори, които влияят върху енергийната сигурност.

*Използвана научна литература (оценка на осведомеността на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд).*

Използвани са достатъчно на брой източници, литературата е представена коректно в изследването.

### **3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати**

*Акцентира се върху: постигнатите основни научни и/или научно-приложни резултати; използваната методология; изпълнението на поставените цел и задачи.*

Авторът се е постарал да стъпи върху теоретичните основи на националната сигурност и оттам да намери мястото и ролята на енергийната сигурност. Изведени са основни понятия, систематизирани са подходи и методи за оценка. Направена е диагностика и оценка на

енергийната сигурност на основата на разработеният от автора инструментариум за анализ и оценка на енергийната сигурност. На базата на проведеното изследване, включващо и емпиричен анализ, авторът прави обосновани предложения за подходящи мерки, свързани с енергийната сигурност на Република България. Основната цел е постигната.

Авторът познава добре изследваната тематика и е разгледал и анализирал много емпирична информация, подкрепяща неговите идеи.

#### **4. Оценка на научните и научно-приложни приноси**

Докторант Белелиев декларира 6 основни приноса по дисертацията. Рецензентът изразява принципно съгласие с така формулираните приноси. Приносите следват логиката на дисертационното изследване и са насочени към оценката на енергийната сигурност.

#### **5. Оценка на публикациите по дисертацията**

В предоставените материали за рецензиране са посочени общо 11 публикации (7 от тях в съавторство) - 2 студии, 4 статии (една на английски език) и 5 доклада от конференции. Публикувани са в уважавани издания, като едната студия предхожда периода на дисертацията, което показва траен и устойчив интерес към тематиката. Те отразяват тематиката на изследването и запознават обществеността с основните идеи на автора.

#### **6. Оценка на автореферата**

**Авторефератът** дава достатъчно пълна представа за целите, задачите, съдържанието и резултатите от проведеното изследване.

## **7. Критични бележки, препоръки и въпроси**

Направените бележки и препоръки не намаляват стойността на работата, а целят нейното подобряване по такъв важен и актуален въпрос.

- Може ли да представи динамична оценка на енергийната сигурност за даден период, а и да се прогнозира за определен период с наличният инструментариум?
- Каква ще бъде ролята на АЕЦ Белене при евентуално осъществяване на проекта?

## **8. Заключение**

Дисертационния труд изцяло отговаря на изискванията на ЗРАС, Правилника за неговото прилагане, Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в УНСС и Правилника за учебната дейност в УНСС - Част трета - Доктор.

Ето защо с убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: **„ОЦЕНКА НА ЕНЕРГИЙНАТА СИГУРНОСТ В БЪЛГАРИЯ”** и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор” на **Димитър Кирилов Белелиев**.

10.09.2020 г. / София

Подпис: .....

(Проф. д-р Димитър Димитров)